

LISA 2 EELARVESTRETEEGIA

Seletuskiri

Arengukavas püstitatud visiooni, arengueesmärkide saavutamise täitmiseks vajalikud rahalised vahendid tuleb leida valdavalt vallaeelarvest. Oluline on kaasata täiendavaid eelarveväliseid ressursse, ennekõike Euroopa Liidu struktuurifondide ja ka erasektori vahendeid.

Eelarvestrateegias on antud ülevaade Tahkuranna valla praegustest ja aastateks 2013 - 2018 kavandatavatest finantseerimistingutest ning nendega kaasnevatest kohustustest. Kohustuste suhtena puhastuludesse ja varadesse (raha) on toodud välja valla senine ja järgnevateks aastateks kavandatav netovõlakoorumus.

1. Eesmärgid

Tahkuranna valla arengukava tegevuskavas kirjeldatud tegevuste finantseerimisel peetakse silmas kolme omavahel seotud eelarvepoliitika üldeesmärki:

- konservatiivsus, et tagada valla arenguks vajalike kokkulepitud tegevuskulude, varaliste kohustuste ja investeeringute rahaline kaetus;
- sihipärasus, et kindlustada võimalikult kõigi valla arenguvajaduste rahastamine kasutades vallaeelarvelise osaluse sihipärast jaotamist, sh projektipõhist kaasrahastamist;
- finantspäästlikkus, et dünaamilises keskkonnas säilitada valla finantsvõimekuse jätkusuutlikkus, sh kindlustada vallaeelarve stabiliseerimise reserv

2. Ülesanded

Valla finantsvõimekuse tagamiseks püstitatakse järgmised ülesanded:

Valla eelarves üksikisiku tulumaksubaasi suurendamiseks suunatakse jõupingutused Pereregistris elukoha andmebaasi vastavusse viimisele Tahkuranna vallas tegelikult elavate inimeste arvule. Selleks:

- rakendatakse vallas elavate inimeste Tahkuranna valda registreerimist stimuleerivaid meetmeid;
- vallavalitsuse poolt osutatavate avalike teenuste pakkumine seotakse enam teenuse saaja elukohaga;
- toetatakse kodanikuühiskonna tugevdamist, mis suurendab elanike vastutust kogukonnas toimuva eest ning osalemist avalike hüvede kulude kandmisel.

Valla eelarveliste tulude kasvatamiseks suurendatakse valla osalusega äriühingute töö majanduslikku isetasuvust ja stimuleeritakse uute töökohtade loomist.

Selleks:

- taotletakse maade munitsipaliseerimist, nendel maadel munitsipaalarendustegevuse käivitamist ja ettevõtluse arendamist avalike teenuste kvaliteetseks osutamiseks ja töökohtade loomiseks;
- valla rohealade (avalike parkide, haljasalade jt) tarvis maa-alade omandamine ja vajadusel looduse kaitsega seotud majandustegevuse piirangute kompenseerimine omanikule;
- valla osalusega äriühingute tegevuse tulemuslikkuse suurendamine nii asjatundliku kui poliitilise juhtimise tõhustamise parendamisega.

Valla eelarves tagatakse raha prioriteetsete projektide kaas- ja sildfinantseeringuteks, et tuua valda enam investeeringuid Euroopa Liidu struktuurifondidest, Eesti ja rahvusvahelistest arengutoetustest ja programmide, riigi- ja erasektori vahenditest. Projektipõhiselt finantseeritavate tegevuste ja meetmete tarvis tagatakse kaasfinantseering, kuna arengutoetuste puhul on projektide omafinantseering reeglina vahemikus 5 - 25%, teatud juhtudel 50%.

Selleks:

- täpsustatakse projektide kaasfinantseerimise korda ja ajakohastatakse kaasfinantseeritud ja taotletavate projektide andmebaasi;
- kaasatakse aktiivsemalt projektidesse mittetulundussektor;
- taotletakse projektide kaasfinantseerimisel äriühingute ja erasektori raha;
- projektide jätkusuutlikkuse saavutamiseks laiendatakse projektipartnerite ringi, eelkõige kaasatakse Pärnu ja Pärnumaa omavalitsused ning välispartnerid;
- stimuleeritakse kodanike omaalgatust, ühistulist tegevust ja külaliikumist, mille kaasfinantseerimiseks eraldatakse vallaelarvest projektipõhiselt vahendeid.

Valla juhtimisel võetakse aluseks pikaajaline pidevalt uuendatav finantsplaan ja suurendatakse pikaajalise finantsplaneerimise osatähtsust üldises juhtimises, paindlike rahastamisskeemide ja haldamismudelite kasutamist ning tõhustatakse vahendite suunamist tegelike abivajajateni.

Selleks:

- juurutatakse hea valitsemise põhimõtteid ja tavasid;
- koostatakse ja pidevalt uuendatakse pikaajalist finantsprognoosi;
- taotletakse majandamise kuluefektivsuse kasvu ja jälgitakse, et valla võlakoormus jääks seadusega kehtestatud normi piiresse;
- rakendatakse projektide kaasfinantseerimise põhimõtteid;
- finantseeritakse teadmispõhist arengu kavandamist ja nähakse ette vahendid arendus- ja planeerimistegevuseks;
- taotletakse, et vallavalitsuse otsesed valitsemiskulud ei ületa aastas 10% valla puhastuludest;
- taotletakse projektide kaudu lisainvesteeringuid strateegiliselt tähtsate eesmärkide saavutamiseks;
- tagatakse, et abivajajad saavad vallapoolse sotsiaaltoetuse määramisel ning kulude kompenseerimisel põhjendatud abi või toetust;
- korregeeritakse toetuste maksmise printsiipe ja määrasid.

Valla eelarvest rahastamisel eelistatakse objektide kompleksset väljaehitamist ja rekonstrueerimisel energiasäästlikke ülalpidamiskulusid.

Selleks:

- investeeringute tegemisel eelistatakse suundi, mille teostamisega kaasneb objektide väljaehitamine täismahus ja rekonstrueerimisel majandamiskulude kokkuhoid. Teede väljaehitamine koos kõnni- ja kergliiklusteede ning valgustusega, hoonete soojakadude vähendamine ning info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kasutamisel aja- ja töömahukuse vähendamine.

Valla eelarve koostamisel jälgitakse, et valla eelarves tegevuskulude kasv ei oleks kiirem valla eelarve kulude üldisest ning puhastulude kasvust. Lähtutakse säästliku kulutamise vajadustest.

Selleks:

- suurendatakse pikaajalise finantsplaneerimise rolli vallaelarve koostamisel,
- tõhustatakse kontrolli eelarvevahendite kasutamise üle,
- sätestatakse tulude kasvust tulenevalt valdkondade kulude ja nende kasvule piirmäärad, mille alusel arvutatakse tegevusalade vastavad näitajad.

Lisa 2.1 . Eelarvestrateegia kujunemist iseloomustavad tabelid.

Lisa 2.1 **NB! NEED PUNASEGA VÕIKS SIIN VEEL OLLA. Muidu on see eelarvestrateegia meil nii nadi!!!**

Tabel 1. Eelarve täitmine 2013 ja eelarve prognoos 2014 -2018 aastal (Tahkuranna Vallavalitsus).

Tabel 2. Netovõlakoormus prognoos 2013-2018 aastal (Tahkuranna Vallavalitsus).

Tabel 3. Laenujäägid aastate lõikes 2013-2018 (Tahkuranna Vallavalitsus).

Tabel 5. Laekumised tululiikide lõikes 2010-2013 ja prognoos 2014-2018 (Tahkuranna Vallavalitsus).